

Labklājības ministrijas Dzimumu līdztiesības komitejas sēde

PROTOKOLS Nr. 6

Rīgā,
Skolas ielā 28, 2.korp. 3.stāva zālē

2011.gada 29.septembris
plkst. 13:00

Sēdi vada:

Ingus Alliks, Dzimumu līdztiesības komitejas priekšsēdētājs

Sēdē piedalās:

Agnese Gaile, Dzimumu līdztiesības komitejas priekšsēdētāja vietniece.

Agnese Vilde, Ārlietu ministrijas (ĀM) Humanitāro jautājumu nodaļas otrā sekretāre.

Dina Bite, biedrības „Resursu centrs sievietēm „Marta”” pārstāve.

Iluta Lāce, biedrības „Resursu centrs sievietēm „Marta”” (RCS „Marta”) vadītāja.

Izita Kļaviņa, biedrības „Resursu centrs sievietēm „Marta”” juriste.

Maija Brunava, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM), Pašvaldību attīstības departamenta Pašvaldību finanšu nodaļas vecākā eksperte.

Rita Grundule, Ilonas Dreģes, Aizsardzības ministrijas (AiM) Valsts sekretāra vietnieces administratīvajos un juridiskajos jautājumos vietā.

Inete Ielīte, Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkla valdes līdzpriekšsēdētāja un Latvijas Bērnu foruma valdes priekšsēdētāja Guntas Kelles, Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkla (LSOST) valdes līdzpriekšsēdētājas un Edītes Kalniņas, Latvijas Dzimumu līdztiesības apvienības (DLA) valdes priekšsēdētāja vietā.

Daina Mežecka, Ziemeļu Ministru padomes (ZMP) biroja Latvijā padomniece sociālajos jautājumos.

Katrīna Inkuša, Ministru Kabineta (MK) pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja juriste.

Jānis Ušpelis, Ekonomikas ministrijas (EM) Tautsaimniecības strukturpolitikas departamenta vecākais referents.

Pēteris Leiškalns, Latvijas darba devēju konfederācijas (LDDK) Sociālās drošības un veselības aizsardzības eksperts.

Inga Černika- Zariņa, Daces Ratnieces, Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Politikas koordinācijas departamenta direktores vietā.

Sēdē nepiedalās:

Gundega Rupenheite, Dzimumu līdztiesības komitejas sekretāre

Inta Poudžiunas, nodibinājuma „Talsu novada krīžu centrs” psiholoģe.

Benita Spalviņa, biedrības „Lauku sieviešu klubs „Dore”” vadītāja.

Silvija Šimfa, Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) padomniece sociālajos un veselības jautājumos.

Inna Valģe, Finanšu ministrijas (FM) Stratēģiskās plānošanas un personālvadības departamenta Stratēģiskās plānošanas nodaļas vecākā eksperte.

Ilze Slokenberga, Zemkopības ministrijas (ZM) Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vecākā referente.

Ilze Straume, Veselības ministrijas (VM) Veselības politikas plānošanas departamenta Starpnozaru sadarbības nodaļas vadītāja.

Liega Piešīņa, Kultūras ministrijas (KM) Kultūrpolitikas departamenta nozaru politikas nodaļas pārvaldes vecākā referente.

Sēdi protokolē: Agnese Gaile, dzimumu līdztiesības komitejas priekšsēdētāja vietniece.

Darba kārtībā:

1. RCS „Marta” prezentācija par 2011.g. veikto pētījumu par sieviešu un vīriešu ietekmi uz vidi „Pēdas nospieduma mērījumi trīs valstīs” (*D.Bite, Resursu centrs sievietēm „Marta”pārstāve*).
2. Limbažu novada pašvaldības projekts „Uzņēmējdarbība un dzimumu līdztiesība pirmsskolas izglītībā”, *Nordplus Junior* programmas ietvaros (*I.Lāce, Resursu centrs sievietēm „Marta” valdes priekšsēdētāja*).
- 3.Citi jautājumi.

I.Alliks aicina sēdes dalībniekus akceptēt darba kārtību.

1. RCS „Marta” prezentācija par 2011.g. veikto pētījumu par sieviešu un vīriešu ietekmi uz vidi „Pēdas nospieduma mērījumi trīs valstīs

(D.Bite, I.Alliks)

D.Bite iepazīstina komitejas locekļus ar pētījumā iegūtajiem rezultātiem un secinājumiem. Pētījums ir veikts Igaunijas, Somijas un Latvijas nevalstisko organizāciju īstenotā projekta ietvaros par dabai draudzīgu dzīvesveidu. Pētījumā katrā no projekta partnervalstīm (Rīga, Tartu, Helsinki) ir veikta aptauja par iedzīvotāju paradumiem, uzvedību attiecībā uz mājokļa izvēli, transporta lietošanu, pārtikas izvēli, precēm un pakalpojumiem (skatīt D.Bites prezentāciju.).

I.Ielīte norāda, ka pētījuma respondentu izlase - pieteiktie 100 vīrieši/100 sievietes - ir maza, ņemot vērā Rīgas (717 000), Helsinku (589 000) un Tallinas (405 000) iedzīvotāju skaitu, arī reāli aptaujāto iedzīvotāju skaits, piemēram, 67 Helsinkos, neļauj izdarīt zinātniski pamatotus secinājumus. Tāpat daži citi rādītāji, kas izmantoti iedzīvotāju aptaujā, piemēram, mājoklis, nedod priekšstatu par situāciju. Tādējādi prezentētais materiāls uzskatāms par aptauju un pieņemams informācijai, bet nav izmantojams politikas plānošanā.

I.Alliks uzsver, ka pētījums nenoliedzami parāda tendences un liek domāt par nepieciešamajiem risinājumiem. Vienlaikus mēs nevaram apgalvot, ka dati par vecākās paaudzes situāciju attiecībā, piemēram, uz pārtikas izvēli, ir tikai viņu pašu izvēle vai reāla viņu dzīves kvalitāte un iespējas.

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

2. Limbažu novada pašvaldības projekts „Uzņēmējdarbība un dzimumu līdztiesība pirmsskolas izglītībā”, *Nordplus Junior* programmas ietvaros

(I.Lāce., A.Gaile)

I.Lāce informē klātesošos, ka šogad septembrī tiek uzsākts projekts, kurā piedalās Limbažu pašvaldības bērnodārzs, Zviedrijas Vestmanlandes pašvaldība un Tartu bērnodārzs, lai īstenotu ideju par uzņēmējdarbības jeb radošuma attīstīšanu un dzimumu līdztiesību pirmsskolas izglītībā. Šāda ideja Latvijā ir kaut kas jauns. Latvijā atšķirībā no citām valstīm, ir ļoti precīzi un stingri noteikta kārtība, kādā tiek veidotas pirmsskolas izglītības programmas, kas jau pašos pamatos noliedz uzņēmējdarbības jeb radošuma attīstīšanos bērnodārzos. Projektā ir paredzētas dažādas aktivitātes, t.sk., pieredzes apmaiņas vizītes projekta partnervalstīs, labo prakšu piemēru attīstīšana un rokasgrāmatas izstrāde. **A.Gaile** papildinot norāda, ka arī Labklājības ministrija ar Ziemeļu ministru padomes (turpmāk –ZMP) atbalstu plāno aktivitātes uz pirmsskolas izglītības pedagogu

izglītošanu par dzimumu līdztiesības jautājumiem, t.sk., dāņu autores **L.WINDELFELDT** grāmata bērniem tulkošana un semināri vienā vai vairākos bērnudārzos. Tā kā ZMP atbalstītais projekts vistiešākā mērā ir saistīts un saskan arī ar I.Lāces minēto projektu, noteikti ir nepieciešams šos abus projektus sasaistīt, tā lai tie viens otru papildinātu un būtu dubults ieguldījums dzimumu līdztiesības principu integrēšanā un arī nostiprināšanā pirmsskolas izglītības iestāžu ikdienas darbā.

Nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

3.Citi jautājumi

(I.Ielīte, I.Alliks, P.Leiškalns, I.Lāce, D.Mežecka)

- 1) I.Ielīte atzīmē, ka 28.septembrī Eiropas Komisijas tūres brīvprātīgā darba gada ietvaros atklāšanas pasākumā, Saeimas deputāte I.Circene vairākām nevalstiskajām organizācijām – Latvijas Sarkanajam Krustam, Latvijas Samariešu apvienībai, Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīklam un Latvijas Bērnu forumam ir pasniegusi Saeimas Atzinības rakstus par līdzšinējo ilggadīgo veiksmīgo sadarbību ar Saeimu. Tāpat I.Ielīte aicina klātesošos apmeklēt Latvijas Dzelzceļa vēstures muzeju, kurā līdz pat 2.oktobrim notiks dažādi pasākumi saistībā ar brīvprātīgo darbu.
- 2) I.Ielīte uzsver, ka labprāt iesaistītos jaunās Valdības deklarācijas sagatavošanā un sniegtu NVO priekšlikumus. I.Alliks norāda, ka šobrīd Valdības deklarācijas sagatavošanas process nav vēl uzsākts, jo vēl nav izveidota valdība, kā arī noraida I.Ielītes kundzes izteiktās šaubas par to, ka NVO priekšlikumi tiek svītroti. I.Ielīte norāda uz tādiem jautājumi, kā bērnu pabalstiem, bērnudārzu pieejamību utml. P.Leiškalns arī norāda uz problēmām un grūtībām, ar kurām ir jāsakaras vecākiem, kad ģimenē piedzimst bērns un abi vecāki vēlas līdzvērtīgi iesaistīties rūpēs par bērnu, un izvēlēties strādāt, piemēram, pusslodzi. I.Alliks uzsver, ka bērnu kopšanas atvaļinājuma jautājums ir nacionālā līmenī risināms jautājums, taču pie esošās ekonomiskās situācijas, tuvākajā nākotnē, visdrīzāk, kardināli nekas mainīts netiks. Šis ir valdības izšķiršanās jautājums. I.Lāce uzskata, ka Dzimumu līdztiesības komiteja varētu iesniegt izskatīšanai šo jautājumu Demogrāfisko lietu padomei. I.Alliks izsaka priekšlikumu kādā no nākamajām Dzimumu līdztiesības komitejas sēdēm iekļaut darba kārtībā jautājumus, kas skar bērnu kopšanas atvaļinājuma jautājumu, visa veida pieejamo atbalstu un pabalstus vecākiem, kā arī diskutēt par iespējamajiem risinājumiem šajā jautājumā.
- 3) D.Mežecka informē komisijas locekļus par Latvijas delegācijas vizīti uz OSLO saistībā ar vīriešu varmāku rehabilitācijas jautājumu risināšanu. Saskaņā ar Ziemeļvalstu Dzimtes studiju institūta sagatavoto programmu Latvijas, Igaunijas un Lietuvas valsts pārvaldes iestāžu un nevalstisko organizāciju pārstāvji, kā arī pētnieki iepazīsies ar Norvēģijas valsts, pašvaldības un nevalstiskā sektora atbildības jomām un piedāvātajiem rehabilitācijas pakalpojumiem. Vizīte tiek finansēta no Ziemeļu Ministru padomes grantu programmas „Institusjonspraktikk” („Prakse ZMP institūcijās”) līdzekļiem.

Sēdi beidz plkst. 14:00.

Komitejas priekšsēdētājs

I.Alliks

Protokolēja

A.Gaile